

فهرست مطالب

سخن ناشر	۱۵
پیش‌گفتار مؤلف	۱۷
۱. حقیقت بلا و مصیبت در دنیا	۱۹
زندگی انسان در عالمی به نام دنیا	۱۹
جلوه‌های رحمت پروردگار	۲۰
تقدیر مقدرات بر طبق حکمت	۲۱
دنیا دار مستقر نیست!	۲۳
حکمت آمیختگی دنیا با بلا	۲۴
باطن بلا	۲۵
مسلمانان صدر اسلام و تحمل رنج‌ها	۲۶
استقامت در رنج‌ها	۲۸
تمسک به قرآن در ناگواری‌ها	۲۹
زبان گویا و گوش شنوا	۳۰
داستانی از «مرحوم سید حسن مدرّس»	۳۱
بلاها رحمت پروردگارند؛ خسته نشوید!	۳۶

۲. استقامت‌ورزی در بلاهای دنیا..... ۳۷
- ۳۸ سلامت در بلا
- ۳۹ ذکر کثیر
- ۴۰ آثار و برکات ذکر کثیر
- ۴۲ من اعلم علمای شیعه نیستم!
- ۴۴ بنابر مصلحت، شما باید کنار بروید!
- ۴۵ مَشی اهل ایمان در دنیا
۳. راهی که در بلاهای دنیا به سوی خدا می‌رود..... ۴۹
- ۴۹ انسان در تلاطم بلا
- ۵۱ قرآن، امانی در برابر شیطان
- ۵۲ صبر بر بلا
- ۵۲ بلا نشانه‌ای از رحمت
- ۵۴ حقیقت بلا
- ۵۵ پیروز میدان بلا
- ۵۵ آفت‌های رستگاری
- ۵۶ «عمرولیت صفاری» و «امیراسماعیل سامانی»
- ۵۸ فَإِنَّ النَّاقِدَ بَصِيرٌ
۴. بلاهای دنیا، پری برای پرواز..... ۶۱
- ۶۱ حتمیت وقوع بلا
- ۶۲ انواع بلا یا
- ۶۳ بلا آغازی برای قُرب
- ۶۴ استقامت پولادین در بلا
- ۶۶ موعظه‌های پیرمرد

۶۶	شکایت از تنگدستی!
۶۸	استقامت مردم در انقلاب اسلامی
۶۹	۵. لزوم پاسداری از دین در بلایای دنیا
۷۰	فرار از بلا یا استقبال از آن؟
۷۰	نصرت پروردگار در دشواری‌ها
۷۳	گرفتاری، یکی پس از دیگری
۷۴	اهل ایمان در آغوش بلا
۷۵	ایوب نبی ﷺ، الگوی بردباری
۷۷	گرفتاری‌ها، دریا‌های رحمت‌اند!
۷۹	پاداش صبر
۸۱	۶. دنیا، مزرعه آخرت
۸۱	دنیا دوستی، زمینه‌ساز نافرمانی خداوند
۸۲	قناعت، گنج تمام‌ناشدنی
۸۳	قناعت، آسایش حقیقی
۸۴	جنون زیاده‌خواهی پادشاهان
۸۵	خطر ناپیدای دنیاخواهی
۸۵	تلاش در دنیا؛ تلاش برای دنیا
۸۶	ویژگی‌های دنیا دوستان
۸۸	حال و روز اهل دوزخ
۸۹	آمدگی برای مرگ
۹۰	گرفتاری‌های حیات مادی
۹۳	آمرزش گناه در گرفتاری‌ها

۷. حکمت رخ داده‌ها در دنیا ۹۵
- حکمت بی پاسخ ماندن دعا! ۹۷
- بلا نشانی از لطف خداوندی ۹۸
- پاداش پروردگار به سختی عبادت ۱۰۰
- بهشت، ارمغان تلاش در دنیا ۱۰۲
- علم بی پایان امامان معصوم علیهم السلام ۱۰۲
- انواع مخاطبان قرآن ۱۰۴
- اندیشیدن به ادعای قرآن ۱۰۵
- سریچی لجبازان از پذیرش حق ۱۰۶
- گواه تاریخ درباره علم اهل بیت علیهم السلام ۱۰۷
- دنیا، جایی برای کوشش و تمرین ۱۰۸
۸. تمرین در دنیا، پیروزی در آخرت (۱) ۱۰۹
- اهمیت نعمت‌ها در مسیر بندگی ۱۱۰
- بهره‌گیری از نعمت‌های الهی ۱۱۱
- چگونگی بهره‌گیری از نعمت‌ها ۱۱۲
- رضایت الهی در استفاده از نعمت‌ها ۱۱۳
- نفس انسانی، والاترین نعمت ۱۱۴
- استفاده بجا از نعمت‌ها در بلا ۱۱۴
- بازار معامله قیامت ۱۱۵
- نفع‌برندگان و زیان‌کاران قیامت ۱۱۶
- روضه‌خوان دل سوخته ۱۱۷
- توبه، تنها راه جبران ۱۱۸

۹. تمرین در دنیا، پیروزی در آخرت (۲) ۱۱۹
- درماندگان آخرت..... ۱۲۰
- «حیب نجار» بنده خوب خدا ۱۲۲
- لذت عبادت یا تحمل سختی آن ۱۲۳
- سفارش‌های شیخ به شاگرد خود..... ۱۲۳
- نخست، عبادت‌های راحت‌تر..... ۱۲۴
- امروز تمرین، فردا مسابقه ۱۲۵
۱۰. زندگی اهل بیت علیهم‌السلام در دنیا ۱۲۷
- «كُلُّهُمْ نُورٌ وَاحِدٌ» ۱۲۷
- منزلت خاندان عصمت ۱۲۹
- نمونه‌ای از تمرین روح ۱۳۰
- سه خصلت جوانمردان دیندار ۱۳۲
- چگونگی تقدیر مقدرات ۱۳۳
۱۱. فراز و نشیب‌های زندگی در دنیا ۱۳۵
- پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم، اسوه حسنه مسلمانان ۱۳۵
- اهمیت توجه به نعمت‌های پروردگار ۱۳۶
- جام بلا و مقربان الهی ۱۳۹
- بلا نشانه‌ای از رحمت پروردگار ۱۴۱
- منش اهل ایمان در بلا ۱۴۲
- صبر بر تلخی بلا ۱۴۳
- قانون قرآن برای اهل ایمان ۱۴۳
- از خویشتن غفلت نکنید! ۱۴۴

۱۲. **تقرب به پروردگار با صبر در بلاهای دنیا** ۱۴۵
- پایداری در رنج‌ها ۱۴۶
- امتحان سخت پروردگار از مؤمنان ۱۴۶
- آزار کفار مگه، ایمان راستین مسلمانان ۱۴۷
- استقامت یاران پیامبر صلی الله علیه و آله ۱۴۷
- سرانجام صبر بر بلاها ۱۴۹
- شیطان و القای نومیدی ۱۴۹
- ثمره‌های صبر بر رنج طاعات ۱۵۰
- تلخی بلا، شیرینی ایمان ۱۵۱
- زهد و تقوای «شیخ انصاری» ۱۵۱
۱۳. **روزگار سخت مؤمنان در دنیا** ۱۵۵
- بلندای ایمان «صفوان» ۱۵۶
- داستان شهادت «حجر بن عدی» ۱۵۷
- بایدها و نبایدهای راه سعادت ۱۵۸
- زندگی پیروزمندانه مؤمنان ۱۵۹
- زندگی پُردرد «کُمیت» ۱۶۰
- سجده‌های طولانی «ابن ابی عمیر» ۱۶۱
- شهادت پُرافتخار «ابن ابی عمیر» ۱۶۳
- خواهشی بی‌ثمر برای بازگشت به دنیا ۱۶۴
۱۴. **دنیا، راه رسیدن به سعادت جاودان** ۱۶۵
- افسوس پس از مرگ ۱۶۶
- اسلام، رهایی از بند تاریکی‌ها ۱۶۷
- رحمت گسترده پروردگار ۱۶۷

۱۶۸ توبه و جبران گذشته
۱۶۹ سفارش‌های امیرمؤمنان <small>علیه السلام</small>
۱۷۰ دین‌مداری در همه جوانب زندگی
۱۷۳	۱۵. زندگی در دنیا و پاسداری از ایمان
۱۷۴ طهارت و پلیدی نفس
۱۷۴ ضرورت تدبّر در قرآن کریم
۱۷۵ سجده به خدای نفس
۱۷۶ یگانه راه حق
۱۷۷ اسلام؛ تسلیم امر خدا بودن
۱۷۸ ارمغان بندگی و حقیقت آن
۱۷۸ شمار اندک خوبان و انبوه تاریک‌دلان
۱۷۹ قلب، فرمانده انسان
۱۷۹ برتری باطن بر اصلاح ظاهر؟
۱۸۰ ایمان سرشار یوسف نبی <small>علیه السلام</small>
۱۸۱ قلب پاک، برترین متاع آخرت
۱۸۱ علی <small>علیه السلام</small> ، درخشان‌ترین نمونه اخلاص
۱۸۳	۱۶. روزگار در دنیا بر اساس تقوای الهی
۱۸۴ حکمت‌های الهی در قلب پرهیزکاران
۱۸۵ قلب پاک و پذیرش حق
۱۸۷ زُهد هفتاد ساله «صفوان»
۱۸۷ علم و تقوای «سید مرتضی لاریجانی»
۱۸۹ خنده‌های «فاضل» به کیسه پول
۱۹۰ دل‌پاکان و حیات برتر پس از مرگ

۱۷. زندگی دین مدارانه در دنیا (۱) ۱۹۳
- گناهکاران و شاهدان در قیامت ۱۹۴
- سفر به آخرت با ایمانی سالم ۱۹۴
- محافظت از دین و ایمان به سه امر مهم ۱۹۵
- خطر عظیم شیطان در کمین «علامه حلی» ۱۹۸
- دل، حریم امن الهی ۲۰۰
۱۸. زندگی دین مدارانه در دنیا (۲) ۲۰۳
- سعادت جاودان، ارمغان دینداری ۲۰۳
- حسابرسی ثروت در قیامت ۲۰۵
- انفاق و انسان دوستی ۲۰۶
- سه هزار دینار انفاق کن! ۲۰۸
۱۹. نفس تربیت شده در دنیا ۲۰۹
- تنزه ساحت قدس خداوند از عبادات بندگان ۲۱۰
- بازگشت آثار اعمال ۲۱۱
- ظاهر زیبای گناه و باطن پلید آن ۲۱۲
- مقام نفس تربیت شده ۲۱۲
- طهارت نفس «آقامیرزامهدی اصفهانی» ۲۱۵
- طغیان نفس سرکش ۲۱۶
- پرهیزکارترین مرد «یمن» ۲۱۷
- دستیابی به سعادت جاودان ۲۱۹
۲۰. نگرش صحیح به دنیا ۲۲۱
- عمری طولانی در طاعت پروردگار ۲۲۲
- اهمیت نیازهای زندگی ۲۲۲

۲۲۴	هدیه‌ای از بیت‌المال برای «ابوذر»
۲۲۴	اسلام، شریعت خدامحور
۲۲۵	پاداش عظیم به اعمال خالص
۲۲۶	«عظیم» در قرآن کریم
۲۲۶	درک معانی قرآنی در مقام شهود
۲۲۷	راهنمایی‌های اسلام
۲۲۸	مقام والای انسانی
۲۲۹	۲۱. حجاب تاریک دنیا دوستی
۲۳۰	کلام وحی؛ محکم‌ترین سخن
۲۳۱	قرآن، راه رسیدن به سعادت جاودان
۲۳۱	اهمیت چستی شغل در نگرش پیامبر ﷺ
۲۳۲	نخست، دامداری
۲۳۳	دوم، کشاورزی
۲۳۴	سوم، صنعت
۲۳۴	جامعه‌ای تولیدمحور
۲۳۵	آخرین، تجارت
۲۳۵	دنیایی برتر، بر اساس هنجارهای دینی
۲۳۷	۲۲. زندگی در دنیا بر اساس چارچوب دین
۲۳۸	جامعه و مدیریتی دین اساس
۲۳۸	شناخت راه از بیراهه‌ها
۲۳۹	دین، هنجارهایی صحیح و زمان شمول
۲۳۹	دینداری و تأثیرپذیری از شرایط
۲۴۰	ضرورت احترام به حقوق دیگران
۲۴۰	پدر و مادر

۲۴۰ همسر و فرزندان
۲۴۱ خویشان و بستگان
۲۴۱ دوستی
۲۴۲ رابطه با مردم جامعه
۲۴۳ لزوم اجرای قوانین دین و پایبندی به آن
۲۴۵ فهرست‌ها
۲۴۷ فهرست آیات
۲۵۹ فهرست روایات
۲۶۵ فهرست انبیا، معصومین و اشخاص
۲۷۳ فهرست اماکن
۲۷۷ فهرست ادیان، مذاهب، قبایل و فرق
۲۷۹ فهرست کتاب‌ها
۲۸۳ فهرست اشعار
۲۸۵ کتابنامه

السلام القرن

سخن ناشر

در جهان پرتلاطم امروز، آیات پرشور الهی و کلام روح‌بخش معصومین و زمزم لایزال معارف شیعه، مرهم جان‌های خسته و سیراب‌کننده تشنگان هدایت و رهایی‌بخش جویندگان از ظلمت‌های نفس است. عالمان دینی و عارفان حقیقی، غواصان این اقیانوس بیکران معرفت‌اند که گوهرهای ناب علوم قرآن و اهل‌بیت علیهم‌السلام را به دست آورده و به مشتاقان حقیقت عرضه می‌نمایند.

در این میان، کرسی منبر و خطابه، رسانه دیرپا و سازنده‌ای است که از دیرباز زمینه ارتباط و انتقال معارف دینی و مکارم اخلاقی را در میان عالمان و متعلمان فراهم کرده است و عالمان آگاه و هادیان دلسوز، که عمر خویش را صرف تتبع و تحقیق در آثار علمی شیعه نموده‌اند، عبادالله را به مصداق کریمه **﴿ اَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ ﴾**، با کلام نغز و لطیف خود به راه سعادت دعوت کرده‌اند.

مجموعه حاضر، که با عنوان «دنیا از منظر امیرمؤمنان علیه‌السلام» در مجلدات مختلف و موضوعات متنوع در اختیار خوانندگان محترم قرار می‌گیرد، مجموعه مباحث عالمانه و ارزشمند حضرت آیه الله حاج شیخ حسین انصاریان (دام‌ظله) است که یکی از عالمان برجسته و میراث‌داران گوهر سخن در زمان خویش می‌باشد و استواری کلام و لطافت بیان نافذشان بر اهل نظر پوشیده نیست.

این گنجینه ارزشمند، حاصل نیم قرن مجاهدت‌های علمی و تبلیغی حضرت استاد جهت

نشر و ترویج فرهنگ غنی شیعه بر کرسی بحث و نظر می‌باشد که به منظور پربارتر ساختن محتوای تبلیغ دینی در جامعه و استفاده بیشتر طلاب محترم علوم دینی، به زیور طبع آراسته می‌شود.

در این مجموعه گرانقدر، تلاش شده است با تکیه بر ویرایشی روشمند و دقیق، ساختار هنرمندانه مباحث و سبک استاد در ارائه سخن از بین نرود، تا ضمن نشر فرهنگ انسان‌ساز آل‌الله علیهم‌السلام شیوه منحصر به فرد معظم‌له در تبیین معارف دینی نیز حفظ شده و به مشتاقان ارائه گردد.

مجلدی که اکنون تقدیم خوانندگان گرامی می‌شود دهمین اثر از این مجموعه سترگ و دربردارنده بیست و دو گفتار در باب «دنیا از منظر امیرمؤمنان علیه السلام» می‌باشد که مربوط به سخنرانی‌های حضرت استاد در ماه مبارک رمضان ۱۳۶۶ در حسینیه هدایت تهران است.

این مکتوب علاوه بر دربرداشتن متن سخنرانی - که لاجرم سبک و سیاق متن را نیز گفتاری می‌سازد - از فواید زیر خالی نیست:

- عنوان‌بندی مناسب و تفکیک مطالب و موضوعات.

- استخراج مصادر آیات و روایات و ارائه مطالب متنوع دیگر در پی‌نوشت.

- ذکر نام مستقل برای هر بحث (در انتخاب نام هر مجلد و نیز هر گفتار، غلبه موضوع

مدنظر بوده است، نه انطباق کامل موضوع و محتوا).

- مجموعه متنوع فهرست‌ها و ...

در پایان از همه عزیزانی که در به ثمر رسیدن این اثر زحمات فراوانی را متقبل شده‌اند، به ویژه جناب حجت‌الاسلام والمسلمین بطحایی معاون پژوهش و جناب حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالزهرا عبداللهی‌پور و نیز ویراستار محترم این اثر جناب آقای سیدعلی‌اکبر موسوی کمال تشکر را داریم و امیدواریم این اثر مورد رضایت حضرت حق و اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام و مقبول نظر مبلغان دینی قرار گیرد.

پیش‌گفتار مؤلف

«الْحَمْدُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ وَ عَلَى آلِهِ آلِ اللَّهِ»

پایه‌گذار منبر و جلسات سخنرانی برای رشد و هدایت جامعه، وجود مبارک پیامبر اسلام ﷺ بود. ارزش تبلیغ دین از طریق منبر و جلسات تا جایی بود که رسول اکرم ﷺ تا روز پایان عمرشان با کمال اخلاص، به بیان معارف دین پرداختند و در این راه زحمات سنگینی را متحمل شدند. پس از پیامبر، وجود مقدس امیرمؤمنان ﷺ ادای این تکلیف الهی را به عهده گرفتند که بخشی از سخنرانی‌های آن حضرت در کتاب بی‌نظیر نهج البلاغه موجود است.

امامان معصومین ﷺ، به‌ویژه حضرت امام باقر ﷺ و حضرت امام صادق ﷺ نیز تا جایی که فرصت در اختیارشان قرار گرفت و مزاحمتی از جانب حکمرانان بنی‌امیه و بنی‌عباس برایشان پیش نیامد، این مهم را به‌صورت بیان معارف الهی و رشته‌های مختلف علوم به صورتی که حجت تا قیامت بر همگان تمام باشد را به عهده گرفتند و دیگران را - که مورد اعتمادشان در علم و عمل بودند - به این مسأله تشویق کردند.

عالمان مخلص و با عمل شیعه برای حفظ دین خدا و تبلیغ معارف الهیه بر اساس قرآن و فرهنگ اهل‌بیت ﷺ، قرن به قرن تا به امروز که سال ۱۳۹۴ هجری شمسی است، این جایگاه عظیم را حفظ کردند؛ شخصیت‌هایی چون شیخ مفید، شیخ صدوق، شیخ طوسی، علامه محمدباقر مجلسی، شیخ جعفر شوشتری و در قرن معاصر بزرگانی چون آیه الله

العظمی بروجردی، آیه الله سیدعلی نجف آبادی، آیه الله حاج میرزا علی شیرازی، آیه الله حاج میرزا علی هسته‌ای، آیه الله حاج میرزا علی فلسفی تنکابنی و... با داشتن مقام مرجعیت و مقام علمی بسیار بالا، در ماه رمضان، محرم و صفر به منبر می‌رفتند و از این طریق دین خود را به قرآن و اهل بیت علیهم السلام ادا می‌کردند.

این جانب حسین انصاریان که سالیانی از عمرم را در شهر مقدس قم، این آشیانه اهل بیت علیهم السلام، نزد بزرگانی از مراجع و اساتید مشغول تحصیل بوده‌ام، بر اساس وظیفه‌ای که احساس می‌کردم رو به جانب تبلیغ و تألیف آوردم و در این راه، فقط توفیق حق رفیق راهم بود. در زمینه تبلیغ، بیش از دوازده هزار سخنرانی در نزدیک به هفتصد موضوع مختلف بر پایه قرآن و روایات اهل بیت علیهم السلام و تاریخ صحیح و نکاتی از حیات پاکان و اولیای الهی پرداخته‌ام و امیدوارم تا لحظات پایان عمر و هم چنان توفیق ادای این وظیفه را از جانب حق داشته باشم. مؤسسه فرهنگی دارالعرفان، که در شهر قم در جهت نشر معارف قرآنی و فرهنگ اهل بیت علیهم السلام فعالیت‌های مهمی را در سطح جهانی انجام می‌دهد، بنا گذاشت متن این سخنرانی‌ها را به صورت مکتوب درآورد تا در اختیار طلاب حوزه‌ها و دانشجویان و مردم علاقه‌مند قرار گیرد و این مجموعه - که احتمالاً حدود دویست جلد خواهد شد - در آینده منبعی برای مبلغان شیعه باشد. من پس از سپاس از حضرت حق، لازم می‌دانم به خاطر تحقق این مهم از دو فرزندم و جناب حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمد جواد صابریان و کلیه عزیزانی که در به ثمر رسیدن این اثر متحمل زحماتی شده‌اند، تشکر کنم و از خوانندگان، به خصوص مبلغان گرامی، درخواست دعا نمایم.

فقیر: حسین انصاریان

